

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

MINISTRIA BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, SUMARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT

Duke u bazuar nënën 1.3 pika (d) të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/19 të datës 13 shtator 2001 mbi Degën e Ekzekutivit të Institucioneve të Përkohshme të Vetëqeverisjes në Kosovë, dhe nënën 42.9, të Ligjit për Gjuetinë Nr. 02 / L-53 të datës 16.12.2005, i shpallur me Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2006/41 të datës 11.08.2006,

Ministri i Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural,

Miraton:

UDHËZIM ADMINISTRATIV NR. 8/2008

**PËR PËRMBAJTJEN, MËNYRËN E HARTIMIT DHE PROCEDURAT E APROVIMIT
TË PLANEVE TË MENAXHIMIT ME VENDGJUETI**

Neni 1

Qëllimi

Me këtë Udhëzim Administrativ rregullohet përmbajtja, mënyra e hartimit, dhënia e pëlqimit dhe procedura e aprovimit të planeve menaxhuese afatgjata dhe vjetore në vendgjueti.

Neni 2

Planet menaxhuese për vendgjuetinë janë bazë themelore për rregullimin e menaxhimit të qëndrueshëm me kafshë të egra, në mbështetje të mbrojtjes, kultivimit, shfrytëzimit, riprodhimit, ruajtjes së llojeve autoktone dhe baraspeshës biologjike të tyre.

Neni 3

3.1 Hartimi i planeve afatgjata (10 vjeçare) të menaxhimit me vendgjueti përfshinë:

- a) përcaktimin e llojeve të kafshëve të egra të cilat natyrshëm jetojnë apo kryesisht kultivohen, varësisht nga destinimi i tokës ;
- b) përcaktimin e sipërfaqeve produktive të vendgjuetive, sipas llojeve të kafshëve të egra me rendësi për menaxhim;
- c) caktimin e numrit të kafshëve të egra që mund të kultivohen, dhe
- d) përkujdesi për llojet tjera të kafshëve, të cilat dukshëm ndikojnë në menaxhimin e gjuetisë.

DEFINICIONET

Neni 4

4.1 Përveç definicioneve të përfshira në nenin 3 të Ligjit për Gjuetinë, shprehjet dhe termet e përdorura në këtë Udhëzim Administrativ kanë këtë domethënie:

- a) **“Viti i gjuetisë”**- është periudha prej 01 Prillit të vitit vijues deri me 31 Mars të vitit të ardhshëm ;
- b) **“Fondi amë”** – është numri i kafshëve të egra në fillim të vitit të gjuetisë ;
- c) **“Fondi i çiftëzimit ”**- është fondi kafshëve të egra në fillim të vitit të gjuetisë i aftë për shumim ;
- d) **“ I vogli ”**- është kafsha e egër e moshës deri në fund të vitit të parë të gjuetisë, përveç te ariu ku i vogli është edhe gjatë vitit të dytë të gjuetisë ;
- e) **“ Të vegjlit ”**- janë kafshët e egra gjatë vitit të dytë të gjuetisë, përveç te ariu që janë edhe gjatë vitit tretë të gjuetisë ;
- f) **“Kapaciteti menaxhues i vendgjuetisë”**- është numri i mundshëm i kafshëve të egra në vendgjueti i cili përfshinë numrin amë dhe shtimin e tyre vjetor ;
- g) **“Gjahu i rregullt”**- është gjuetia e kafshëve të egra sipas sezonit dhe kalendarit të gjuetisë ;
- h) **“Gjahu reduktues”** - është gjuetia në kafshët e egra kur popullacioni i tyre nuk është në harmoni me ekuilibrin biologjik dhe kur ato shkaktojnë dëme pronës për shkak të numrit të madh të tyre ;
- i) **“Gjahu sanitar”**- është eliminimi i kafshëve të egra të sëmura, lënduara apo plagosura ;
- j) **“Vrasja emergjente”**- është kur kafsha e egër kërcënon dëmtimin e shpejtë dhe të rëndë të jetës së njerëzve apo dëmtimet e mëdha të pronës ;
- k) **“Mbetjet”**- janë kafshët apo pjesët e kafshëve të egra të ngordhura, të mbytura në aksident komunikacioni dhe gjuetia e palejuar e evidentuar;
- l) **“Ushqimi ekzistues”** - është ushqimi dhe uji që kafshët e egra e kanë në dispozicion gjatë tërë vitit ;
- m) **“Ushqimi plotësues”** nënkupton ushqimin, ujin, kripën dhe përzierjet tjera të mineraleve të cilat kohë pas kohe u jepen kafshëve të egra si plotësim i ushqimit dhe ujit natyror kur këto nuk janë të mjaftueshme;
- n) **“Sipërfaqja produktive ”** - nënkupton pjesët e vendgjuetisë ku lloji i caktuar i kafshëve të egra i ka të gjitha kushtet natyrore për qëndrim, ushqim, ujë, shumëzim dhe strehim ;
- o) **“Bonifikimi”** – është klasifikimi (produktiviteti) i vendgjuetisë për çdo lloj të kafshëve të egra ;
- p) **“Kultivimi artificial”** - nënkupton kultivimin e kafshëve të egra me metoda të kontrolluara me ndihmën e mjeteve teknike.

Neni 5

5.1 Kafshët e egra sipas këtij Udhëzimi Administrativ ndahen në: lloje kryesore dhe lloje tjera (dytësore):

- a) llojet kryesore - janë kafshët e egra të cilat lirshëm jetojnë në natyrë, kultivohen ose planifikohet të kultivohen, si dhe llojet e kafshëve të egra për të cilat është caktuar sipërfaqja produktive e gjuetisë.
- b) llojet tjera (dytësore) – janë kafshët e egra të cilat lirshëm jetojnë në natyrë, të sjellura dhe ato migruese.

Neni 6

6.1 Sipas mënyrës së migrimit kafshët e egra ndahen në :

a) lloje të përhershme :

(i) të cilat gjatë tërë vitit qëndrojnë në vendgjueti, gjejnë ushqim, strehim dhe shumohen;

b) lloje sezonale:

(i) shtegtar kalimtar - të cilat gjatë një viti të gjuetisë kalojnë prej një vendgjuetie në tjetrën varësisht nga stina e vitit.

(ii) shtegtar verorë –janë ato lloje të cilat në vendgjueti vijnë gjatë pranverës, ushqehen, strehohen dhe shumohen, ndërsa në vjeshtë largohen;

(iii) shtegtar dimëror - vijnë në vendgjueti gjatë vjeshtës dhe dimrit, qëndrojnë, ushqehen kurse në pranverë largohen ;

(iv) llojet e kohëpaskohshme, – janë lloje të cilat vijnë në vendgjueti vetëm gjatë ndonjë viti ku ushqehen, strehohen dhe shumohen ;

c) llojet kalimtare - të cilat gjatë migrimit të tyre kalojnë nëpër vendgjueti.

6.2 Migrim sipas këtij Udhëzimi Administrativ nuk konsiderohen lëvizjet ditore të kafshëve të egra.

Neni 7

Fondi amë i kafshëve të egra në vendgjueti duhet të konstatohet deri më 31 mars për vitin e ardhshëm të gjuetisë, ndërsa për llojet sezonale pas arritjes në vendgjueti.

PLANI MENAXHUES AFATGJATË (10 VJEÇARË)

Neni 8

8.1 Plani menaxhues afatgjatë është akt planifikues me të cilin rregullohet menaxhimi në vendgjueti, duke përfshirë llojin dhe numrin e kafshëve të egra në përputhshmëri me madhësinë dhe strukturën e sipërfaqes të vendgjuetisë.

8.2 Plani menaxhues dhjetëvjeçarë i vendgjuetisë duhet të jetë në pajtim me Strategjinë e Menaxhimit me Kafshë të Egra, planet e menaxhimit me pyje dhe shfrytëzimit të tokave, planet hapësinore, Ligjin e Gjuetisë, Ligjin për Mbrojtjen e Natyrës, dhe në harmoni me konventat ndërkombëtare nga kjo lëmi.

Neni 9

9.1 Numri i kafshëve të egra nga neni 7 i këtij Udhëzimi Administrativ konstatohet :

a) Kafshët e trasha (mëdha) – duke i vrojtuar, përcjellë dhe numëruar gjatë tërë vitit të gjuetisë në vendgjueti dhe pasqyrohen numerikisht sipas strukturës gjinore dhe moshës ;

b) Kafshët e imta (vogla):

(i) lepujt, fazanët, thëllëzat gurore dhe të fushës - përcaktohen me metodën e mostrave duke i numëruar në sipërfaqe provë të madhësisë prej se paku 50 ha, largësia në mes të cilave nuk mund të jetë më e vogël se 1000 m. Në rast se nuk ka mundësi të vendosen sipërfaqe provuese, atëherë numri i kafshëve të egra konstatohet duke i përcjell dhe numëruar gjatë tërë vitit të gjuetisë ;

(ii) patat e egra - numri përcaktohet me vrojtim të përhershëm, vrojtimin e daljes së tyre në sipërfaqe të ujërave, në fluturimet e mëngjesit dhe të mbrëmjes dhe në ushqimore;

(iii) kafshët e egra tjera të imta duke i vrojtuar, përcjell dhe numëruar gjatë tërë vitit të gjuetisë.

9.2 Numri i kafshëve të egra mundë të konstatohet edhe në mënyra dhe metoda tjera të pranuar në praktikën e gjuetisë, siç janë:

- a) me mjete teknike - inqizimi nga ajri, me radar, radio transmetues, përmes markimit (shënjimit), etj ;
- b) me metodën e Linkolnit - markim (shenjim) i pjesërishëm ;
- c) me metodën e konstatimit të gjurmëve ;
- d) me metodën e përcaktimit të fekaleve ;
- e) me metodën e përgjimit;

Neni 10

10.1 Kafshët e egra, sipas rregullit, kultivohen në raport gjinor 1: 1.

10.2 Përjashtim nga paragrafi 1, i këtij neni, raporti gjinor mund të ndryshoi për arsye të:

- a) arritjes më të shpejt të kapacitetit të caktuar menaxhues të vendgjuetisë ;
- b) realizimit të gjuajtjes (vrasjes) më të madhe me qëllim të përfitimit të sasive me të mëdha të mishit;
- c) kultivimit të trofeve kulminante të kafshëve të egra ;
- d) realizimit të objektivave të parapara të menaxhimit me vendgjueti ;
- e) zvogëlimit të dëmeve nga kafshët e egra dhe në kafshë të egra , dhe
- f) zvogëlimit gradual të numrit të kafshëve të egra në vendgjueti.

Neni 11

11.1 Kafshët e mëdha të egra ndahen sipas gjinisë në këto klasa të moshave: të vegjlit, të reja ,të mesme dhe të rritura.

11.2 Kafshët e imta të egra ndahen sipas gjinisë dhe moshës : të vogla dhe të rritura.

Neni 12

Gjatë hartimit të planit të menaxhimit përcaktohen sipërfaqet produktive të gjuetisë për çdo lloj të kafshëve të egra për të cilën bëhet bonifikimi i vendgjuetisë.

Neni 13

13.1 Me bonifikimin e vendgjuetisë përcaktohet numri më i madh i mundshëm i kafshëve të egra të cilat mund të kultivohen në vendgjueti e që nuk prishin raportet e ndërsjella natyrore në mes kafshëve të egra dhe llojeve tjera të mbrojtura, apo veprimtarin e menaxhimit.

13.2 Bonifikimi i vendgjuetisë bëhet për kafshë të egra me rendësi për menaxhim, të cilat në vendgjueti qëndrojnë dhe jetojnë apo kryesisht kultivohen, në pajtim me planet menaxhuese 10 vjeçare të deritanishme të gjuetisë, udhëzimet ekzistuese apo praktikave të përdorura të deritanishme, deri sa Ministria të nxjerr udhëzimet profesionale për bonifikim dhe identifikim të sipërfaqeve produktive të vendgjuetive në Kosovë.

13.3 Numri i mundshëm i kafshëve të egra për të cilat nuk ekzistojnë udhëzimet dhe shënimet e bonifikimit nga ish planet menaxhuese 10 vjeçare të gjuetisë, përcaktohet në bazë të vlerësimit nga ekspertët e gjuetisë për çdo vendgjueti.

Neni 14

14.1 Shtimi llogaritet për vit gjuetie dhe për çdo lloj të kafshës se egër e cila jeton në

vendgjueti në bazë të metodave, udhëzimeve apo praktikave të përdorura të deritanishme dhe planit të menaxhimit. Shtimi i llogaritur mund të ndryshoi, varësisht nga kushtet natyrore dhe kushtet tjera gjatë të njëjtit vit.

14.2 Shtimi i kafshëve të egra dhe llojeve tjera për të cilat nuk ekzistojnë metoda apo udhëzime në praktikën e deritanishme, llogaritet në bazë të vlerësimit. Nëse dyshohet në realizimin e shtimit të llogaritur, atëherë mund të kryhet numërimi kontrollues para fillimit të sezonit të gjuetisë.

Neni 15

15.1 Gjuetia në llojet e kafshëve të egra (tradicionale për gjueti, të rralla, të rrezikuara dhe përherë të mbrojtura), planifikohet sipas llojit në pajtim me numrin e tyre, raportit gjinor, moshës dhe objektivave të përcaktuara në planet e menaxhimit.

15.2 Sjellja e kafshëve të egra në vendgjueti bëhet sipas planifikimit dhe kapacitetit të vendgjuetisë.

15.3. Kafshët e ngordhura, të plagosura apo të pësura në mënyra tjera, llogariten në humbjen apo vrasjen e përgjithshme.

Neni 16

Në vendgjueti duhet ndërtuar objekte menaxhuese të cilat dedikohen për kultivimin dhe mbrojtjen e kafshëve të egra dhe objektet teknike përcjellëse të cilat mundësojnë realizimin e planit menaxhues.

Neni 17

17.1 Kufijtë e vendgjuetisë shënohen në tabela të madhësisë jo më të vogla se 60 x 40 cm, në të cilat shkruhet qartë emri i vendgjuetisë, destinimi i vendgjuetisë, menaxhuesi i vendgjuetisë, ndërsa për vendgjuetitë private edhe pronari i vendgjuetisë;

17.2 Tabelat vendosën në vendet e caktuara, kryesisht në hyrje të rrugëve dhe në vendet tjera të parapara me aktin e themelimit të vendgjuetisë.

Neni 18

18.1 Masat e mbrojtjes së kafshëve të egra përfshijnë:

- a) ruajtjen e vendgjuetisë;
- b) pengimin e gjuetisë së kundërligjshme;
- c) mbajtjen e numrit optimal të kafshëve të egra ;
- d) evitimin e qenve dhe maceve endacake ;
- e) zbatimin e masave preventive, shëruese dhe masave tjera higjeniko - shëndetësore në vendgjueti për ruajtjen shëndetësore të kafshëve të egra ;
- f) mbrojtja e kafshëve të egra nga fatkeqësitë elementare (bora, akulli, përmbytjet, zjarri etj.)
- g) sigurimin e qetësisë në vendgjueti;
- h) ndërmarrjen e masave preventive gjatë kryerjes së punëve bujqësore dhe punëve tjera ose gjatë përdorimit të preparateve kimike;
- i) rregullimin dhe mirëmbajtjen e burimeve, puseve, lugjeve (koritave) dhe vendeve tjera ku qëndron uji;
- j) sigurimin e kushteve për ekzistencë dhe shumim të llojeve të kërcënuara;
- k) zbatimin e masave tjera të parapara me kontrata dhe konventa ndërkombëtare për mbrojtjen e llojeve migruese.

Neni 19

19.1 Me qëllim të përcjelljes së gjendjes numerike të llojit të caktuar të kafshës së egër, në planin menaxhues mund të parashihet obligimi i përcjelljes së peshës së kafshës së njëjtë sipas viteve të gjuetisë;

19.2 Pësja e kafshës së egër evidentohet pas gjuajtjes, sipas moshës dhe pa organet e brendshme, pa kokë dhe pa këmbë deri në gju.

Neni 20

20.1 Plani i menaxhimit përmban:

- a) Hyrjen,
- b) Shënimet për vendgjuetinë, si :
 - (i) vizioni - kahet e menaxhimit për vendgjuetinë,
 - (ii) qëllimi i menaxhimit të vendgjuetisë,
 - (iii) plani ekonomik – financiar i menaxhimit të vendgjuetisë ;
 - (iv) masat për pengimin e dëmeve në kafshë të egra dhe nga kafshët e egra,
 - (v) shënimet themelore të vendgjuetisë,
 - (vi) të dhënat mbi menaxhuesin e vendgjuetisë,
 - (vii) rezultatet paraprake menaxhuese,
 - (viii) gjendja aktuale e vendgjuetisë,
 - (ix) pasqyrimin e llojeve dhe numrit të kafshëve të egra në vendgjueti ;
 - (x) kronika e gjuetisë ;
 - (xi) përshkrimi i vendeve të rëndësishme natyrore të vendgjuetisë ;
 - (xii) kushtet e mbrojtjes së natyrës ;
 - (xiii) përshkrimin e pajisjeve teknike të vendgjuetisë;
- c) Menaxhimin me kafshë të egra dhe vendgjuetinë duke përfshi :
 - (i) kinologjinë e gjuetisë;
 - (ii) gjuetinë dhe shfrytëzimin e kafshëve të egra;
 - (iii) shërbimin profesional dhe shërbimin e rojës ;
 - (iv) investimet e nevojshme në kafshë të egra dhe vendgjueti;
 - (v) objektet e menaxhimit dhe objektet tjera teknike përcjellëse;
 - (vi) harta e vendgjuetisë.

Neni 21

21.1 Planit të menaxhimit i bashkëngjiten:

- a) vendimi mbi regjistrimin e veprimtarisë;
- b) vendimi mbi themelimin e vendgjuetisë;
- c) vendimi mbi dhënien në menaxhim të vendgjuetisë;
- d) kontrata mbi shfrytëzimin (menaxhimin) e vendgjuetisë;
- e) vendimi mbi zonat e mbrojtura – rezervatet në vendgjueti;
- f) harta topografike në përpjesëtim 1:25 000;
- g) evidenca e trofeve të kafshëve të egra;
- h) procesverbali i komisionit të autorizuar profesional për aprovimin e planit të menaxhimit dhe
- i) akti i aprovimit të planit të menaxhimit.

Neni 22

Hyrja e planit të menaxhimit përmban: vërejtjet themelore, kohëzgjatjen e planit, emrin e personit juridik apo fizik i cili e ka hartuar planin e menaxhimit, shënimet themelore për

menaxhuesin e autorizuar të vendgjuetisë, pasqyrën e literaturës profesionale dhe udhëzimet e shfrytëzuara për hartimin e planit.

Neni 23

Shënimet themelore për vendgjuetinë përfshijnë të dhënat nga akti i themelimit të vendgjuetisë me përshkrim të domosdoshëm të kufijve, sipërfaqes totale të klasifikuar sipas strukturës së kulturave, pronësisë dhe destinimit të vendgjuetisë.

Neni 24

24.1 Përshkrimi i vendeve të rëndësishme natyrore të vendgjuetisë, pasqyrohet nga:

- a) kushtet orografike, hidrografike dhe klimatike;
- b) përbërjen e tokës;
- c) bashkësitë bimore dhe bashkësitë tjera;
- d) infrastrukturën;
- e) ndikimet antropogjene e të ngjashme.

Neni 25

25.1 Lloji dhe numri i kafshëve të egra konstatohet në saje të vlerësimit të gjendjes aktuale.

25.2 Gjendja aktuale dhe numri i pajisjeve teknike përcjellëse të vendgjuetisë bëhet përmes evidentimit.

25.3 Objektet e menaxhimit dhe objektet teknike përcjellëse të vendgjuetisë nuk mund të planifikohen, të vendosën apo ndërtohen afër brezit prej 100 m. nga kufiri i vend-gjuetisë, përveç objekteve të menaxhimit me kafshë të imta (vogla) nëse kufiri i vend-gjuetisë është sipërfaqe ujore.

Neni 26

Menaxhimi ka të bëjë me sipërfaqet në të cilat është themeluar vendgjuetia dhe përfshin periudhën dhjet e më tepër vjeçare të menaxhimit. Në të paraqiten rezultatet e arritura në kultivim, mbrojtje, gjueti dhe shfrytëzim të kafshëve të egra, dëmet e shkaktuara nga kafshët e egra, punët e kryera në rregullimin e vendgjuetisë dhe kujdesi për llojet tjera të kafshëve të cilat kanë ndikim të konsideruar në menaxhimin me gjuetinë.

Neni 27

27.1 Kahet – vizioni i menaxhimit për llojet e kafshëve të egra, përcaktohet si vijon:

- a) menaxhimin me gjueti i cili duhet të jetë në pajtim me destinimin e vendgjuetisë, masat dhe kushtet e mbrojtjes së natyrës dhe i cili përcakton mënyrën e kultivimit, strukturën gjinore dhe moshën e kafshës;
- b) klasën e bonitetit, sipërfaqen produktive të menaxhimit, koeficientin e shtimit dhe kapacitetin menaxhues të vendgjuetisë;
- c) numrin e kafshëve të egra në vendgjueti;
- d) zhvillimin e fondit të kafshëve të egra për çdo vit gjuetie sipas strukturës gjinore dhe të moshës me planifikimin e shtimit dhe të gjuajtjes;
- e) nevojat për ushqim natyror dhe plotësues për çdo vit gjuetie;
- f) masat për rregullimin e vendgjuetisë për çdo vit gjuetie;
- g) masat për mbrojtjen e kafshëve të egra;
- h) Masat e mbrojtjes dhe përmirësimit të vendgjuetisë, pengimit të dëmeve nga kafshët e egra dhe në kafshët e egra ;

- i) Mënyrat e gjuetisë dhe përdorimit të armëve dhe të municionit të gjuetisë ;
- j) Kujdesi për llojet e kafshëve të egra në të cilat ndonjë lloj tjetër përkatës mund të ketë ndikim negativ.

Neni 28

Me dispozita të veçanta për kinologjinë e gjuetisë, përcaktohet numri dhe llojet e qenve të gjuetisë të cilët duhet të sigurohen për gjuetinë e llojeve të caktuara të kafshëve të egra.

Neni 29

Gjuetia dhe shfrytëzimi i kafshëve të egra, përcaktohet me Ligj dhe sipas udhëzimeve administrative për mënyrat e gjuetisë, përdorimit të armëve dhe municionit të gjuetisë.

Neni 30

Planet e investimeve në kafshë të egra dhe në vendgjueti duhet të sigurojnë zbatimin e planit menaxhues dhe shuma financiare tregohet nga udhëheqësi i vendgjuetisë në fund të periudhës së vlefshmërisë së planit.

Neni 31

Zbatimi i dispozitave të planit të menaxhimit evidentohet sipas viteve të gjuetisë, ndërsa tregohet - raportohet pas përfundimit të periudhës kohore në të cilën është i obliguar zbatimi i tyre.

Neni 32

Kronika e gjuetisë evidentohet në mënyrë kronologjike për çdo vit gjuetie, të gjitha ngjarjet që ndodhin në vendgjueti të cilat kanë ndikim të konsiderueshëm në menaxhimin me gjuetinë e sidomos:

- a) ndikimin negativ të fatkeqësive natyrore;
- b) shtimin e realizuar të disa llojeve të kafshëve të egra;
- c) gjendjen e florës dhe faunës;
- d) ardhjen dhe shkuarjen e llojeve sezonale (migrimi);
- e) aktivitetet e shërbimeve profesionale dhe të rojeve të gjahut;
- f) dëmet nga kafshët e egra në kafshë të egra dhe në vendgjueti;
- g) përcjellja - vrojtimi i kafshëve të egra përherë të mbrojtura, të rralla dhe të rrezikuara;
- h) eksperimentet për hulumtime shkencore;
- i) ndikimet e njeriut, dhe
- j) të gjitha ngjarjet të cilat mund të kushtëzojnë revizionin e planit të menaxhimit.

Neni 33

33.1 Revidimi - rishikimi i planit të menaxhimit bëhet:

- a) nëse sipërfaqja e përgjithshme e vendgjuetisë apo sipërfaqja produktive e gjuetisë e përcaktuar me planin menaxhues për çdo lloj të kafshëve të egra, ndryshon më tepër se 20%;
- b) nëse nuk mund të arrihet fondi amë sipas parashikimeve me plan të menaxhimit;
- c) nëse me ndërtimin e objekteve dhe infrastrukturës apo punëve të ngjashme, dukshëm është çrregulluar tërësia biologjike e vendgjuetisë apo nëse për

çfarëdo shkaqesh është ndryshuar klasa e bonifikimit për cilindo lloj të kafshëve të egra;

- d) nëse lajmërohen apo sillen lloje të reja të kafshëve të egra në vendgjueti ;
- e) nëse nuk është në harmoni me dispozitat e këtij Udhëzimi Administrativ dhe Ligjit të Gjuetisë.

33.2 Revidimi - rishikimi bëhet sipas procedurës së njëjtë që parashihet për nxjerrjen dhe aprovimin e planit.

Neni 34

34.1 Gjuetia dhe zvogëlimi i numrit të kafshëve të egra në një vendgjueti gjatë një viti të gjuetisë nuk mund të ketë tejkalime nga objektivat e parapara të menaxhimit më shumë se:

- a) 25% nga planifikimi për të gjitha llojet e kafshëve të mëdha, përveç të derri i egër ku tejkalimi mund të jetë deri në 30%;
- b) 35 % për kafshë të imta.

34.2 Te fondi amë nuk mund të ketë tejkalime nga planifikimi, për tri vite të njëpasnjëshme të gjuetisë, më shumë se:

- a) 15% për kafshë të mëdha;
- b) 25% për kafshë të imta;

Neni 35

35.1 Hartimi i planeve menaxhuese afatgjata duhet të përgatitet nga menaxhuesit e vendgjuetive.

35.2 Procedurat rreth hartimit dhe miratimit të planeve menaxhuese afatgjata duhet të bëhen sipas nenit 42.2 dhe 42.5 të Ligjit të Gjuetisë.

PLANI VJETOR I MENAXHIMIT

Neni 36

Planet vjetore të menaxhimit hartohen çdo vit deri në fund të muajit Mars në pajtim me planin menaxhues 10 vjeçar dhe me gjendjen faktike të vendgjuetisë, kafshëve të egra dhe objekteve në vendgjueti.

Neni 37

Menaxhuesi i vendgjuetisë është i obliguar që në afatin e caktuar,

- a) të bëjë përshkrimin tekstual dhe plotësimin e formularëve për gjendjen e kafshëve të egra, gjuetisë, ushqimit dhe objekteve në vendgjueti për vitin e kaluar të gjuetisë (gjendjen e realizuar sipas formularëve - tabelave të bashkangjitura);
- b) të përgatit procesverbalin për numërimin e kafshëve të egra;
- c) të përgatit procesverbalin për dëmet në kafshë të egra, numrin e kafshëve të ngordhura apo në mënyrë tjetër të pësuar;
- d) të plotësoi rubrikën "Planifikimi" për vitin paraprak të gjuetisë në formularët përkatës i cili është bashkangjitur këtij Udhëzimi Administrativ

Neni 38

38.1 Hartimin e planeve vjetore të menaxhimit duhet ta përgatit menaxheri i vendgjuetisë.

38.2 Plani vjetor i menaxhimit për vendgjuetitë me rëndësi të veçantë aprovohet nga Ministria, ndërsa planet vjetore menaxhuese të vendgjuetive të përbashkëta dhe private aprovohen nga Komuna, me pëlqimin paraprak të Ministrisë.

- 38.3 Dërgimi i planeve vjetore për miratim bëhet deri më 31 Mars të vitit vijues.
- 38.4 Nëse plani vjetor i menaxhimit refuzohet të aprovohet, menaxhuesi i vendgjuetisë është i obliguar ta përmirësoj planin menaxhues në afat prej 30 ditësh.
- 38.5 Nëse brenda 30 ditësh, të autorizuarit për aprovim nuk deklarohen atëherë plani menaxhues konsiderohet i aprovuar.

Neni 39

Deri në aprovimin e planeve vjetore menaxheri i vendgjuetisë është i obliguar të zbatoi masat e kultivimit dhe të mbrojtjes së kafshëve të egra, por nuk i lejohet gjuetia.

DISPOZITAT KALIMTARE

Neni 40

Planet ekzistuese të menaxhimit të vendgjuetisë mbesin në fuqi deri në themelimin dhe dhënien në menaxhim të vendgjuetive.

Neni 41

Aneksat 1 deri 14 të cilat përfshinë formularët dhe tabelat nga 1 deri 10 janë pjesë përbërëse të planit të menaxhimit dhe tre formular të procesverbaleve janë pjesë përbërëse të këtij Udhëzimi Administrativ.

Neni 42

Mos zbatimi i dispozitave të këtij Udhëzimi Administrativ sanksionohet sipas dispozitave të nenit 61 të Ligjit për Gjuetinë.

Neni 43

Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi ditën e nënshkrimit

Prishtinë 21.03. 2008

Ministri i Ministrisë së
Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

Idriz Vehapi

PASQYRA E SIPËRFAQEVE TË VENDGJUE TIVE					
SIPËRFAQJA E VENDGJUE TISË	STRUKTURA E SIPËRFAQE S	KULTURA	PRONËSIA	Ha	
1	2	3	4	5	
TOKA MBRENDIA VENDGJUE TISË	PYJE		PUBLIKE		
			PRIVATE		
			Σ		
			PUBLIKE		
			PRIVATE		
			Σ		
	GJITHËSEJT PYJE		PUBLIKE		
			PRIVATE		
	TOKË BUJQËSORE	ARA	PUBLIKE		
			PRIVATE		
			Σ		
		LIVADHE	PUBLIKE		
			PRIVATE		
			Σ		
		KULLOSA	PUBLIKE		
			PRIVATE		
Σ					
KULTURA SHUMËVJEÇARE		PUBLIKE			
	PRIVATE				
	Σ				
TË TJERA	PUBLIKE				
	PRIVATE				
GJITHSEJT TOKE BUJQESORE		PUBLIKE			
		PRIVATE			
UJRAT MBRENDIA VENDGJUE TISË	RRJEDHËSE	NATYRALE	LUMEJ		
			PRROCKA		
				Σ	
		ARTIFICIALE		KANALE	
			$\Sigma\Sigma$		
	JO RRJEDHËSE	NATYRALE	LIQEJE	MOQALE DHE KNETA	
				TJERA	
				Σ	
			ARTIFICIALE	AKUMULIMET	
		RETENZIVE			
		TË TJERA			
		Σ			
		$\Sigma\Sigma$			
SIPËRFAQJA E PËRGJITHSHME E GJUE TISË SIPAS PRONËSISË		PUBLIKE			
		PRIVATE			
SIPERFAQJA E PËRGJITHSHME E GJUE TISE					
SIPERFAQET NE TE CILAT NUK LEJOHE T GJUE TIA E QE JAN MBRENDIA KUFIJVE TE VENDGJUE TISE	TOKE NDERTIMORE (URBANE)				
	SIPËRFAQE PUBLIKE (rrugë, etj)				
	OBJEKTE NATYRORE NËN MBRO JTJE TE VEÇANTË				
	FIDANISHTE TE RRETHUARA				
	OBJEKTE TE PESHKATARISË-HURDHA				
	TE TJERA				
			Σ		
SIPERFAQJA E PËRGJITHËSHME MBRENDIA KUFIJVE TE VENDGJUE TISË					

VIZIONI - KAHET E MENAXHIMIT TË ARDHËSHËM	
LLOJET E KAFSHËVE TË EGRA	
DESTINIMI I VENDGJUESISË	
QËLLIMI I MENAXHIMIT TË GJUESISË	
METODAT (MËNYRA) E KULTIVIMIT	
PROPORCIONI GJINORË (m: f)	
MOSHA MENAXHUESE E KAFSHVE (vetëm për kafshë te trasha-mëdha)	
STRUKTURA MOSHORE (Vetëm për kafshë te mëdha)	
SIPERFAQJA PRODUKTIVE E GJUESISE (SPGJ)	
KLASA E BONITETIT	
NUMRI I KAFSHVE TE EGRA NË NJËSINË E GJUESISË (100 HA)	
FONDI AMË - BAZIK	
KOEFICIENTI I SHTIMIT	
SHTIMI (SH)	
KAPACITETI I MENAXHIMIT=FONDI AMË+SHTIMI	

Aneksi – 4

tabela - 4

Viti i gjetisë (periudha): 01. prill v - 31. mars..... v.

ZHVILLIMI I FONDIT (Lloji kryesor i kafshëve të imta)								
		STRUKTURA MOSHORE				Σ		ΣΣ
		TË VEGJËL		TE RRITUR				
		M	F	M	F	M	F	
Krerë/ sqeparë (shpezë)								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
FONDI AME	I PLANIFIKUAR							
KAFSHË TË EGRA TE SJELLURA	I REALIZUAR							
	I PLANIFIKUAR							
FONDI PER QIFTEZIM	I RELIZUAR							
	I PLANIFIKUAR							
SHTIMI	I REALIZUAR							
	I PLANIFIKUAR							
FONDI PARA GJUETISE	I REALIZUAR							
	I PLANIFIKUAR							
GJUETIA	PLANIFIKIMI							
	REALIZIMI	GJUETI						
		MBETURINA						
		Σ						
FONDI PAS GJUETISË	PLANIFIKIMI							
	REALIZIMI							

**REKAPITULIMI I PLANIFIKIMIT DHE REALIZIMIT TË GJUAJTJES PËR
KAFSHËT E EGRA TË IMTA**

.....								
(Lloji kryesor i kafshëve të imta)								
VITI I GJUEISË		STRUKTURA E MOSHËS				Σ		$\Sigma\Sigma$
		TË VOGLA		TË RRITURA				
		M	F	M	F	M	F	
		Krerë						
1		2	3	4	5	6	7	8
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIFIKUAR							
	REALIZUAR	TË VRARA						
		MBETURINA						
		Σ						
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIFIKUAR							
	REALIZUAR	TË VRARA						
		MBETURINA						
		Σ						
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIFIKUAR							
	REALIZUAR	TË VRARA						
		MBETURINA						
		Σ						

Aneksi - 12

Emërtimi i vendgjuetisë: _____

Vendi _____

Viti i gjuetisë: _____

Numër _____

PROCESVERBAL Për konstatimin e gjendjes numerike të kafshëve të egra

Gjendja numerike u konstatua me datën _____ viti.

1. Kafshët e egra të trasha (mëdha)

	Njëvjeçare		Dyveçare		Të reja		Të mesme		Të rritura (pjekura)		Gjithsejt
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
	Krerë										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Kafshët e egra të imëta

	Numërimi në sipërfaqe provë(të caktuara)			Duke vërejtur, përcjellur dhe numëruar		
	M	F	Gjithësej	M	F	Gjithësej
	krerë / sqeporë			krerë / sqeporë		
1	2	3	4	5	6	7

3. Kafshë tjera të egra me rëndësi për menaxhim:

Llojet e kafshëve

krerë / sqeporë

Në _____, më datën _____

Personi profesional

(nënshkrimi)

Me përgjegjësi morale dhe materiale vërtetoj saktësinë e shënimeve.

Personi i autorizuar për gjueti

(nënshkrimi)

V.V.

Aneksi - 13

Emërtimi i vendgjuetisë: _____

Vendi : _____

Viti i gjuetisë: _____

Numër _____

PROCESVERBAL mbi dëmet në kafshë të egra

Komisioni për dëme në kafshë të egra me këtë procesverbal konstaton se më datën _____ është bërë dëm në kafshë të egra si vijon:

Në pjesën e vendgjuetisë _____

Lloji i kafshëve të egra _____

Gjinia _____

Vlera e kafshëve të egra _____

Përshkrimi i shkaktarëve të dëmit në kafshë të egra:

Në _____, më datën _____

Personi profesional

(nënshkrimi)

Me përgjegjësi morale dhe materiale vërtetoj saktësinë e shënimeve.

Personi i autorizuar për gjueti

(nënshkrimi)

V.V.

Komisioni:

1. Emri dhe mbiemri: _____, nënshkrimi: _____

2. Emri dhe mbiemri: _____, nënshkrimi: _____

3. Emri dhe mbiemri: _____, nënshkrimi: _____

Aneksi - 14

Emërtimi i vendgjuetisë: _____
Vendi _____
Viti i gjuetisë: _____
Numër: _____

PROCESVERBAL

Për furnizimin plotësues dhe ushqimin e përhershëm në vendgjueti

Më datën _____ në pjesën e vendgjuetisë _____, në ushqimoren numër _____ është bërë plotësimi - përmirësimi i ushqimit për kafshë të egra, si vijon:

Lloji i kafshëve të egra	Lloji i ushqimit	Sasia e ushqimit (kg / ha)
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Në _____, më datën _____

Personi profesional

(nënshkrimi)

Personi i autorizuar për gjueti

(nënshkrimi)

V.V.